

S. Sayısı : 77

Türkiye - İsviçre Ticaret ve ödeme Anlaşmasının üç ay uzatılması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Ticaret Komisyonları Raporları (1/381)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 70 - 19 : 6/26

4 . I . 1945

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

4 Ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Tediye Anlaşmasının 1 Mart 1945 tarihine kadar üç ay müddetle temdidi hakkında Hariciye Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetine 21 . XII . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası, esbabı mucibesi ve ilişkileriyle birlikte sunulmuştur.

Temdide ait Anlaşmanın 4582 sayılı kanunun verdiği salâhiyete istinaden İcra Vekilleri Heyetine tasdik edilmiş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Mucip sebepler lâyihası

Türkiye ile İsviçre arasında 4 Ağustos 1943 tarihinde Bern 'de akit ve imza olunan Ticaret ve Tediye Anlaşması 1 Eylül 1944 tarihinde sona ermiş ve 9 . XI . 1944 tarihli ve 3/1513 sayılı kararname ile üç ay temdit edilmişti.

Bugünkü vaziyet dolayısıyla iki memleket arasında mal sevkıyatı hemen hemen imkânsız bir hale gelmiştir. Bu sebeple Anlaşmanın normal bir şekilde tatbiki imkânları mevcut olmamakla beraber tahakkuk ettirilebilecek bazı mal mübadeleleri ile bilhassa tediya Anlaşma çerçevesi dahilinde devamı menfaatlerimize uygun görülmüş ve vaziyetin inkişafına intizaren Anlaşmanın yeniden üç ay temdidi hususunda Ticaret Vekâleti ile mutabık kalınmıştır.

İşbu Anlaşma İsviçre Sefareti ile mektup teatisi suretiyle inkiza tarihi olan 1 Birincikânun 1944 den itibaren üç ay müddetle temdid edilmiş bulunmaktadır.

Beynelmilel ticari durum ve memleketimizin ihtiyaçları nazarı itibara alınarak yapılan bu Anlaşma menfaatlerimize uygun görüldüğünden kabul ve tasdiki Büyük Millet Meclisinin Yüksek tasvibine arz olunur.

Dışişleri Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dışişleri Komisyonu

Esas No. 1/381

Karar No. 7

17 . I . 1945

Yüksek Başkanlığa

4 Ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Tediye anlaşmasının 1 Mart 1945 tarihine kadar uzatılması hakkında Başbakanlığın 4 Ocak 1945 tarih ve 6/26 sayılı tezkeresiyle ilişiği kanun tasarısı ve gerekçesi Encümenimizce incelendi.

Gerekçenin okunmasından ve Hükümet adına verilen izahattan anlaşıldığına göre İsviçre ile memleketimiz arasındaki anlaşmanın normal bir şekilde uygulanması bugünkü şartlar altında güçleşmekle beraber bazı mal mübadelelerinin gerçekleştirilmesi ve tediye anlaşma çerçevesi içinde yapılması menfaatlerimize uygun görülmüş ve bu sebeple anlaşmanın üç ay daha uzatılmasına lüzum hâsıl olmuştur.

Memleketimizin menfaatine uygun olan bu anlaşmayı Encümenimiz aynen kabul etmiş.

Yalnız, İsviçre ile aramızdaki anlaşmanın uygulanması bakımından Akdeniz'de İngiltere tarafından gerekli kolaylıkların gösterilmesi lâzımgeldiğinden, bu Devletin, buna benzer işlerde gösterdiği iyi niyetin bu hususta da belirmesi dileği izhar edilmiştir.

Ayrıca tasarının ikinci ve üçüncü maddeleri de Anayasa terimlerine uydurulmuştur.

Dışişleri Ko. Bş.	Sözcü	Kâtip
Konya	İstanbul	Ağrı
S. Arkan	A. Ş. Esmer	R. R. Pasin
Ankara	Bolu	Elâzığ
Z. Yörük	H. C. Çambel	F. A. Aykaç
Erzurum	Gümüşhane	Manisa
P. Demirhan	E. S. Tör	H. Bayur
Samsun	Seyhan	Tokad
C. Bilsel	Gl. N. Eldeniz	N. Poroy

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/381

Karar No. 9

11 . IV . 1945

Yüksek Başkanlığa

4 . VIII . 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Ödeme Anlaşmasının 1 Mart 1945 tarihine kadar uzatılması hakkında 4 Ocak 1945 tarih ve 6/26 sayılı Başbakanlık tezkeresiyle ilişik tasarı ve buna bağlı Dışişleri Komisyonunun 17 . I . 1945 gün 1/381/7 sayılı kararı Komisyonumuzda okunarak incelendi.

Hükümet adına verilen izahattan da anlaşıldığı üzere İsviçre Hükümetiyle memleketimiz arasındaki anlaşmanın bugünkü şartlar altında iki memleket arasında mal sevkیاتının hemen imkânsız bir hale gelmiş olmasına rağmen tahakkuk ettirilecek bazı mal mübadelesi ve bilhassa Tediye Anlaşması çerçevesi içinde devamı memleketimiz menfaatına uygun olduğu ve bu itibarla üç ay uzatılmasının yerinde olduğu görülmüştür.

Dışişleri Komisyonu raporunun son fıkrasında işaret edilen temenniye Komisyonumuz da iştirak ederek Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ti. Ko. Reisi Y. Bu rapor sözcüsü

Manisa Ankara
Dr. H. Sarhan A. Çubukçu

Kâtip		
Ankara	Diyarbakir	Kastamonu
A. Çubukçu	K. Şedele	H. Çoruk
Kırklareli	Kırşehir	Kütahya
Ş. Ödül	Ş. Torgut	B. Atalay
Kütahya	Kütahya	Niğde
S. Kutman	H. Benli	H. Ulusoy
Ordu	Siirt	Yozgad
M. Yarımbyık	E. Kılıççoğlu	Z. Arkant
	Zonguldak	
	A. Gürel	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

4 Ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Tediye Anlaşmasının 1 Mart 1945 tarihine kadar üç ay müddetle temdidî hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 4 ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Tediye Anlaşmasının 1 Mart 1945 tarihine kadar temdidî hakkında İsviçre sefaretiyle teati edilen mektuplar kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

21 . XII . 1944

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	R. Türel	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Hilmi Uran	H. Saka	N. E. Sumner
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	Sırrı Day	
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	Suad H. Urgübbü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Tl. V.
	C. S. Siren	

DIŞIŞLERİ KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

4 Ağustos 1943 tarihli Türkiye - İsviçre Ticaret ve Tediye Anlaşmasının 1 Mart 1945 tarihine kadar üç ay müddetle temdidî hakkında kanun tasarı

MADDE 1. — Hükümetin 1 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar kurulu yürütür.

Tercüme : 1134

Ankara; 30 İkinciteşrin 1944

Bay Vekil;

Türkiye ile İsviçre arasındaki 4 Ağustos 1943 tarihli Ticaret ve Tediye Anlaşması ile merbutlarının meriyetini, inkızaları tarihi olan 1 Birincikânun 1944 tarihinden itibaren 1 Mart 1945 e kadar uzatmak hususunda Hükümetimin mutabık bulunduğunu Ekselansınızın ıttılama arz etmekle şerefyabım.

Ekselansınızdan, yukarıdaki husus hakkında Hükümetinin mutabakatını teyid eylemelerini rica ederim.

Yüksek saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Vekil.

Etienne Lardy

Son

Ekselans

Hasan Saka

Hariciye Vekili

Ankara

Tercüme

Ankara; 30 İkinciteşrin 1944

Bay Elçi :

Meali aşağıda naklolunan 30 İkinciteşrin 1944 tarihli ve 1134 sayılı mektubu aldığımı Zatı Devletlerine bildirmekle şerefyabım.

«Türkiye ile İsviçre arasındaki 4 ağustos 1943 tarihli Ticaret ve Tediye Anlaşması ile merbutlarının meriyetini, inkızaları tarihi olan 1 Birincikânun 1944 tarihinden itibaren 1 Mart 1945 e kadar uzatmak hususunda Hükümetimin mutabık bulunduğunu Ekselansınızın ıttılama arz etmekle şerefyabım.»

Yukarıdaki husus hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin mutabakatını Ekselansınıza bildirmekle şerefyabım.

En yüksek saygılarımı kabul buyurunuz, Bay Elçi.

Hasan Saka

Ekselans;

Müayy Etienne Lardy

İsviçre Sefiri

Ankara